

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ МИНИСТРЛІГІ

С.СЕЙФУЛЛИН атындағы ҚАЗАҚ АГРОТЕХНИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУ
УНИВЕРСИТЕТІ

Орман шаруашылығы, жабайы
табиғат және қоршаған орта
факультетінің ғылыми кеңес
отырысында
қаралды және мақұлданды
«26» желтоқсан 2023 ж.
Хаттама № 5

Бекітемін
Орман шаруашылығы, жабайы
табиғат және қоршаған орта
факультетінің деканы
Ж.Т. Боранбай
«26» желтоқсан 2023 ж.

2024-2028 жылдарына арналған
6B08401 «Аквакультура су биоресурстары» БББ
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫН ДАМЫТУ
ЖОСПАРЫ

Аңшылықтану және балық шаруашылығы кафедрасының отырысында
қарастырылды және мақұлданды
Хаттама №5 1 желтоқсан 2023 ж.

МАЗМҰНЫ		
№	Компоненттің атауы	бет
1	Білім беру бағдарламаласын дамыту жоспарының паспорты (БББ)	3
2	БББ Аналитикалық негіздеме	3
2.1	Білім беру бағдарламасы туралы мәліметтер	3
2.2	Білім алушылар туралы мәліметтер	3
2.3	БББ дамыту үшін ішкі жағдайлар	4
2.4	Қоршаған қоғамның сипаттамасы	5
2.5	Білім беру бағдарламасын іске асыратын ПОҚ туралы мәліметтер	6
2.6	БББ жетістіктерінің сипаттамасы	6
3	БББ дамыту жоспарын шешуге бағытталған проблемалардың сипаттамасы және оларды шешу қажеттілігінің негіздемесі	7
4	БББ даму жоспарының негізгі мақсаттары мен міндеттері, оны іске асыру мерзімдері мен кезеңдері	7
5	БББ үшін қауіп-қатер әсерін төмендету жөніндегі іс-шаралар	8
6	БББ дамыту жөніндегі іс-шаралар жоспары	9
7	БББ дамыту жоспарын іске асыру механизмі	10
8	ББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық тиімділігіне баға	10
9	БББ бойынша түлек моделі	10

1. Білім беру бағдарламасын дамыту жоспарының паспорты (БББ)
 2024-2028 жылдарына арналған 6В08401 «Аквакультура су биоресурсы» білім беру
 бағдарламасының даму жоспары

1	ББ дамыту жоспарын әзірлеу үшін негіздер	Мақсатты еңбек нарығында бәсекеге қабілетті, кең іргелі білімі мен практикалық тәжірибесі бар, мемлекет пен мүдделі тұлғалардың қажеттіліктерін қанағаттандыратын жаңа формациядағы мамандарды даярлау болып табылатын Қазақстан Республикасының Білім беру саясатына сәйкес БББ дамыту жоспарының стратегиясы мен тақырыбы
2	ББ дамыту жоспарының негізгі әзірлеушілері	1. Аубакирова Гульжан Аманжоловна – PhD, «Аңшылықтану және балық шаруашылығы» кафедрасының қауым.профессоры 2. Асылбекова Айнур Серикбаевна – а.ш.ғ.к., «Аңшылықтану және балық шаруашылығы» кафедрасының қауым.профессоры 3. Барина Г.К. б.ғ.к., «Аңшылықтану және балық шаруашылығы» кафедрасының қауым.профессоры м.а. 4. Жұбаев Асхат Бақтығалиұлы – ҚР ЭГТРМ Балық шаруашылығы комитеті Балық ресурстарының өсімін молайту басқармасының басшысы 5. Бахиянов Аян Қайратұлы – Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі Балық шаруашылығы комитеті төрағасының орынбасары 6. Баженова Диана Александровна – «Аквакультура»
3	БББ дамыту жоспарын іске асыру мерзімдері	2024-2028 ж.
4	Қаржыландыру көлемі мен көздері	Мемлекеттік бюджет есебінен қаржыландыру, сыртқы қаржыландыру көздерін тарту
5	БББ дамыту жоспарын іске асырудан күтілетін нәтижелер	Отандық және әлемдік стандарттардың талаптарына сәйкес балық шаруашылығы саласында жоғары білікті мамандарды даярлау

2. БББ Аналитикалық негіздеме

БББ жаңғыртылған мазмұны; түлектерді даярлаудың жоғары сапасы; білім алушылардың танымдық қабілеті мен қажеттіліктерін ескере отырып, тереңдетілген даярлықты толықтыра отырып БББ іске асыру.

2.1 Білім беру бағдарламалары туралы мәліметтер. 6В08401 «Аквакультура және су биоресурсы» білім беру бағдарламалары балық шаруашылығы саласындағы мамандарды терең теориялық және практикалық даярлауға бағытталған. Білім беру бағдарламасы ұлттық біліктілік шеңберіне және кәсіби стандарттарға, Дублин дескрипторларына және Еуропалық біліктілік шеңберіне сәйкес жасалған..

2.2 Білім алушылар туралы мәліметтер. Қазіргі таңда 6В08401-«Аквакультура және су биоресурстары» БББ бойынша 22 білім алушы, оның ішінде мемлекеттік тілде – 15 және орыс тілінде - 7 білім алушы оқиды. Жалпы білім беру гранты бойынша – 21, 1 келісім-шартты негізде білім алушы.

Кесте 1- 2023-2024 оқу жылына білім алушылар туралы мәліметтер

№ п/п	Көрсеткіштер	2023-2024 ж
6B08401-«Аквакультура және су биоресурстары»		
1	Білім алушылар контингенті, барлығы:	22
2	Мемлекеттік гранттар бойынша білім алушылар саны	21
3	Мемлекеттік тілде білім алушылардың саны	15
4	Келісім-шарт негізде білім алушылар саны	1

2.3 БББ дамыту үшін ішкі жағдайлар. Жоғарыда аталған білім беру бағдарламаларын іске асыру үшін кафедрада тиісті материалдық-техникалық қамтамасыз етілген, оның ішінде: «Балық шаруашылығы» ғылыми-зерттеу орталығы, сондай-ақ Гидробиология, Ихтиология, Аквакультура, Балық шаруашылығындағы ғылыми зерттеулердің негіздері пәндері бойынша мамандандырылған аудиториялар бар. Сабақтарда микроскоптарды, бинокулярды, УДЗ аппаратын, НКВ-12 табиғи суын зерттеуге арналған далалық зертхананы, Горяев камерасын, Апштейн желісін және т. б. қолдану қарастырылған.

БББ бойынша оқу-әдістемелік құжаттар білім берудің, мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары сияқты қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленді, оқытудың барлық бағыттары бойынша жұмыс оқу жоспарлары, академиялық күнтізбелер, ЭОӘҚ, сондай-ақ бакалаврлар мен магистранттарды даярлау жөніндегі тиісті құжаттама әзірленді.

ПОҚ дәрежелілігін арттыру, олардың отандық жоғары оқу орындарында, жақын және алыс шет елдердің жоғары оқу орындарында, ғылыми-зерттеу мекемелерінде біліктілікті арттыру курстарынан өтуі, сондай-ақ ҚР ЭГТРМ жетекші мамандарын, жақын және алыс шет елдердің жоғары оқу орындарынан ғалымдарды шақыруы сияқты мәселелерге ерекше назар аударылады.

Сильные стороны:	Слабые стороны:
<p>1. МББС білім беру бағдарламаларының мазмұнының ғылым мен тұтынушылардың заманауи талаптарына сәйкестігі, сондай-ақ түлектің құзыретіне қажеттіліктердің тұрақты өзгеруіне, процестер мен экономикалық интеграцияға байланысты олардың үнемі жаңаруы.</p> <p>2. Кредиттік оқыту жүйесінің ережелеріне сәйкес білім алушылардың өз бетінше таңдаған траекториясы бойынша білім беру бағдарламаларын игеру процесін кезең-кезеңмен жоспарлау.</p> <p>3. Білім беру бағдарламаларында теориялық және практикалық оқытудың, өзіндік жұмыстың үйлесімі, сондай-ақ кәсіби қызметке дайындалуға арналған компоненттерді қамтитын міндетті және элективті пәндердің болуы, оқушының зияткерлік дағдыларын, шығармашылық қабілеттері мен жеке басын дамыту.</p> <p>4. Жоғары білікті мамандарды даярлауды қамтамасыз ететін білім беру бағдарламаларын, мультимедиялық құралдарды игерудің инновациялық нысандарын,</p>	<p>1. Білім алушылармен алмасу және оқытушылармен тағылымдамадан өту бағдарламаларының жеткіліксіз саны.</p>

<p>әдістерін әзірлеу және білім беру процесіне енгізу. 5. Пәнаралық байланыс. 6. Компьютерлермен және Интернетке қолжетімділікпен қамтамасыз ету, кітапхана қорын жаңарту.</p>	
--	--

2.4 Қоршаған қоғамның сипаттамасы. 6B08401 «Аквакультура және су биоресурстары» БББ бойынша жұмыс берушілер:

1. ЖШС «Балық шаруашылығы ғылыми-өндірістік орталығының» Солтүстік филиалының директоры- А.В.Шуткараев;
2. ЖШС «Ailand Astana» директоры – А.Ш.Муханов;
3. ЖШС«Maybalyk» балық питомнигінің директоры- Садықов Д.М.;
4. Балық шаруашылығы комитетінің балық ресурстарын қорғау және балық шаруашылығын реттеу басқармасының басшысы-Е. Суықпаев.

Білім алушылар практикадан өтетін шаруашылық жүргізуші субъектілермен 7 шарт жасалды. Төменде шаруашылықтардың тізімі берілген:

- 1 ЖШС «Балық шаруашылығы ғылыми-өндірістік орталығының» Солтүстік филиалы
- 2 ЖШС «Maybalyk» балық питомнигі
- 3 ЖШС «Қарағанды балық питомнигі»
4. ОО «Общество охотников и рыболовов г. Астаны и Акмолинской области»
- 5 ТОО «ХАМИТ»
- 6 РГУ «Коргалжынский ГПЗ»
- 7 ТОО «Poseydon»

Білім алушыларды дуалды оқытуға көп көңіл бөлінеді. Кафедра оқытушылары ДАВ директоры бекіткен сабақ кестесіне сәйкес көшпелі сабақтар өткізеді.

Сонымен, 6B08401 «Аквакультура және су биоресурстары" БББ 3 курс білім алушылары «Гидробионттарды өсіру технологиясы» пәні (аға оқытушы А.В.Шуткараев) «Балық шаруашылығы ҒӨО"ЖШС СФ-да практикалық сабақтар өткізеді.

БББ түлектерінің мүмкіндіктері, сондай-ақ туындайтын қауіптер

<p>Мүмкіндіктер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Бакалавриаттың білім беру бағдарламаларын игергеннен кейін түлектер жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламалары бойынша білімін жалғастыруға мүмкіндік алады. 2. Білім беру бағдарламаларының жаңа сапалы, оның ішінде халықаралық деңгейге шығару қабілеті. 3. Республиканың аграрлық жоғары оқу орындарының мамандар даярлаудағы ынтымақтастығы, білім беру бағдарламаларын іске асырудың тиімділігін арттыруда тәжірибе алмасу. 	<p>Қауіптер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бәсекелес жоғары оқу орындары ұсынатын орташа нарықтық бағамен салыстырғанда білім беру қызметтерінің жоғары құны.
---	---

2.5 Білім беру бағдарламаларын іске асыратын ПОҚ туралы мәліметтер

6B08401 «Аквакультура және су биоресурстары» білім беру бағдарламасын іске асыруды университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы жалпы білім беретін, базалық, бейіндеуші пәндер цикліне сәйкес жүзеге асырады.

2023-2024 оқу жылына арналған "Аквакультура және су биоресурстары" 6В08401 БББ бойынша дәрежелілік 2-кестеде келтірілген.

Таблица 2- 6В08401 «Аквакультура және су биоресурсы» БББ бойынша дәрежелігі

Оқу жылы	6В08401 Аквакультура және су биоресурстары БББ бойынша дәрежелігі,%
2023-2024	61,2

6В08401 Аквакультура және су биоресурстары бойынша дәрежелігі-61,2% құрайды.

Кафедра қызметкерлері 2020-2023 жылдар аралығында Ресей Федерациясында біліктілігін арттырудан өтті. Кафедра қызметкерлері М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінде 2021 жылдың 30 тамызы мен 12 қыркүйегі аралығында «Балықтардағы әдеттегі, краниологиялық және анатомиялық белгілердің өзгергіштігі» тақырыбында біліктілікті арттыру, 2021 жылғы 1-15 қараша аралығында РФА Су және экологиялық проблемалар институтының Новосібір филиалында ғылыми тағылымдамадан, Новосібір Мемлекеттік университетінде 2021 жылдың 28 маусымы мен 7 шілдесі аралығында «Судың гидрохимиялық режимі және артемияны жинау және өңдеу әдістері» тақырыбында біліктілігін арттыруы бойынша тағылымдамадан өтті.

2.6 БББ жетістіктерінің сипаттамасы. Кафедрада ҚР БҒМ қаржыландыратын жобалар бойынша, сондай-ақ білім алушылар, магистранттар тікелей қатысатын бастамашыл тақырыптар бойынша ғылыми зерттеулер жүргізіледі. Олардың дипломдық жұмыстарының, магистрлік диссертацияларының тақырыбы ғылыми зерттеулердің осы бағытына сәйкес келеді.

Білім алушылар Республикалық студенттік пәндік олимпиадада дипломдар алады.

2020 жыл. 2 орын – Смаилова Камила, 3 орын – Стожков Руслан (05080400-Балық шаруашылығы және өнеркәсіптік балық аулау) XIV Республикалық студенттік пәндік олимпиадасы ҚазҰАЗУ (Алматы);

2021 жыл. 3 орын - 2 орын - Жамал Улжан, 3 орын - Келесбай Гулайхан, Сатбек Ансар (05080400-Балық шаруашылығы және өнеркәсіптік балық аулау) XV Республикалық студенттік пәндік олимпиадасы ҚазҰАЗУ (Алматы);

2022 жыл. 2 орын - Тайырқызы Мира, 3 орын – Орынбакова Айман, Жолдыбай Айкерім (6В08401 – «Аквакультура және су биоресурстары» БББ) XVI Республикалық студенттік пәндік олимпиадасы ҚазҰАЗУ (Алматы);

2023 жыл. 2 орын - Нағашығалиқызы Інжу, 3 орын - Отарбаева Жансая (6В08401 – «Аквакультура және су биоресурстары» БББ).

Еңбек нарығының талаптарын есепке алуға сәйкес және жұмыс берушілердің ұсынысы бойынша элективті пәндердің жұмыс оқу жоспарлары мен каталогтарына жаңа элективті пәндер енгізіледі.

Қазіргі уақытта балық шаруашылығы саласының қарқынды дамуына байланысты балық шаруашылығы саласындағы мамандарға қажеттілік туындады. Университетті бітіргеннен кейін түлектер барлық шаруашылық жүргізуші субъектілерде жұмысқа орналасады.

3. БББ дамыту жоспарын шешуге бағытталған проблемалардың сипаттамасы және оларды шешу қажеттілігінің негіздемесі

Білім беру бағдарламалары су биоресурстарын ұтымды пайдалану, аквакультура объектілерін молайту және өсіру саласындағы кәсіби қызметті жүзеге асыру үшін кадрлар даярлауға арналған. Осы білім беру бағдарламалары бойынша дайындалған кадрлар су биоресурстары санының жай-күйін зерделеу, балықтардың бағалы түрлерін қорғау мен өсімін молайтудың қазіргі заманғы мәселелері мен әдістері бойынша эксперименттік және теориялық зерттеулер жүргізуге қабілетті ғылыми-өндірістік, ұйымдастырушылық-басқарушылық және ғылыми-зерттеу жұмыстарының дағдыларын меңгеруі, балықтардың кәсіптік түрлерін өсімін молайту және өсіру жөніндегі биотехникалық іс-шараларды әзірлеу жөніндегі дағдыларды меңгеруі тиіс.

4. БББ даму жоспарының негізгі мақсаттары мен міндеттері, оны іске асыру мерзімдері мен кезеңдері

«Аквакультура және су биоресурстары» білім беру бағдарламасы дамыту жоспары жұмыс берушілердің сұранысы негізінде құрылды. Білім беру бағдарламасын дамыту жоспарының негізгі мақсаты ішкі Тұщы су тоғандарының су биологиялық ресурстарын ұтымды пайдалануды және аквамәдениеттің негізгі объектілерін молайту мен өсірудің технологиялық процестерін зерделей отырып, балық шаруашылығы және өнеркәсіптік балық шаруашылығы бейіні кадрларының кәсіби құзыреттерін қалыптастыра отырып, білім беру бағдарламасының мазмұнын жетілдіру болып табылады. Білім беру бағдарламасын зерделеу табиғи су айдындарында аулауды ұлғайтудың негізгі жолдарын игеруге, балық қорларын жасанды молайту тиімділігін арттыруға және тауарлық балық өсіру үшін көл-тауарлық балық шаруашылықтарын құруға мүмкіндік береді.

Даму жоспарының негізгі міндеттері:

№	Тапсырманың атауы	Даму кезеңдері	Даму мерзімі
1	Толыққанды, сапалы кәсіптік білім алу үшін жағдайларды жақсарту және жетілдіру	Барлық оқу кезеңі	Кәсіби дағдыларды дамыту үшін білім беру қызметтерін жақсарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу
2	Жоғары білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына және балық шаруашылығының болашақ мамандарының негізгі кәсіби құзыреттерін қалыптастыратын кадрларды даярлау бағыттарының жіктеуішіне сәйкес БББ әзірлеу	Барлық оқу кезеңі	БББ мазмұнын жаңарту кезінде жұмыс берушілер ұсынған пәндер мен құзыреттерді қамту
3	Оқытудың барлық кезеңдерінде эксперимент жүргізу шеңберінде білім алушының дербес іздестіру-зерттеу қызметі үшін алғышарттар жасау	Барлық оқу кезеңі	БББ зерттеуге іздестіру-зерттеу және эксперименттік жұмыстар жүргізуді қосу
4	Кәсіби қызметте отандық және шетелдік тәжірибені пайдалану кезінде ғылыми-техникалық ақпаратпен жұмысты игеру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу	Барлық оқу кезеңі	Алынған нәтижелерді талдау және өңдеу бойынша іс-шаралар жүргізу
5	Дипломдық жұмыстар мен магистрлік диссертациялардың өзекті және іс жүзінде маңызды	6В08401 «Аквакультура және су биоресурсы» БББ	Жұмыс берушілердің ұсыныстарын ескере

тақырыптарын таңдау кезінде жұмыс берушілер мен ҒЗИ консультацияларын алу	аяқтау және 7M08401 «Интенсивті балық шаруашылығы» БББ жалғастыру	отырып және кафедраның ғылыми-зерттеу жұмыстарын ескере отырып, өзекті және іс жүзінде маңызды тақырыптардың тізбесін құру (мемлекеттік бюджеттік бағдарламалар).
---	---	---

5. БББ үшін қауіп-қатер әсерін төмендету жөніндегі іс-шаралар

№	Ықтимал тәуекелдердің атауы	Оларды жою жөніндегі іс-шаралар
1	Білім алушылардың шағын академиялық топтары	Кәсіптік бағдар беру жұмыстарын жүргізу арқылы білім алушылар контингентін қалыптастыру (Фейсбук, Инстаграм беттерінде БББ бойынша ақпаратты орналастыру)
2	Зейнеткерлікке шығуға және БББ ерекшелігіне байланысты ғылыми және педагогикалық кадрлардың жетіспеушілігі	Докторантураға түсу арқылы ғылыми кадрлар даярлау
3	Мемлекеттік тілдегі арнайы пәндер бойынша оқу-әдістемелік әдебиеттермен жеткіліксіз қамтамасыз етілуі	ПОҚ-ның мемлекеттік тілдегі оқу-әдістемелік әдебиеттерді жыл сайын шығаруын жоспарлау

6. БББ дамыту жөніндегі іс-шаралар жоспары

Кесте 3- 6B08401 «Аквакультура және су биоресурсы» БББ дому жоспары

№	Іс-шаралардың атауы	Іске асыру мерзімдері	Жауаптылар	Күтілетін нәтижелер	Ресурстық қамтамасыз ету
1	Білім беру бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі академиялық комитетті қалыптастыру	қыркүйек 2024-2025 ж.	Аубакирова Г.А., Асылбекова А.С., Баринаова Г.К.	университет ректорының бұйрығымен авторлық ұжым анықталады	
2	6B08401 «Аквакультура және су биоресурсы», 7M08401 «Интенсивті балық шаруашылығы» БББ бойынша құзыреттерді анықтау	Қазан 2024 г.- Мамыр 2028 ж.	Аубакирова Г.А., Асылбекова А.С., Баринаова Г.К.	Екі БББ бойынша құзыреттер айқындалатын болады	
2.1	Жұмыс берушілермен білім беру бағдарламаларының құзыреттері бойынша жалпы ұстанымды әзірлеу	Мамыр 2025 - 2028 г.	Аубакирова Г.А., Асылбекова А.С., Баринаова Г.К.	Жұмыс берушілермен БББ құзыреттері бойынша жалпы ұстанымдар әзірленетін болады	

3	Кәсіптік стандарттарға сәйкес білім беру бағдарламасын қалыптастыру	Мамыр 2025 -2028ж.	Аубакирова Г.А., Асылбекова А.С., Баринаова Г.К.	Білім беру бағдарламасы кәсіби стандарттарға сәйкес қалыптастырылады
4	Әзірленген білім беру бағдарламаларына сәйкес ББ бойынша академиялық күнтізбені және жұмыс оқу жоспарын жасау	Мамыр 2025 -2028 ж.	Аубакирова Г.А., Асылбекова А.С., Баринаова Г.К.	Әзірленген БББ сәйкес Академиялық күнтізбе және оқу жоспары жасалады
5	Білім беру бағдарламасын жаңарту	Мамыр 2024 -2028 ж.	Аубакирова Г.А., Асылбекова А.С., Баринаова Г.К.	Білім беру бағдарламасын жыл сайын жаңарту жүргізіледі
6	Жұмыс берушілердің қатысуымен кафедраның кеңейтілген отырысында білім беру бағдарламасын қарау	Мамыр 2025 -2028 ж.	Аңшылықтану және балық шаруашылығы кафедрасы	БББ бойынша жұмыс берушілердің қатысуымен кафедраның кеңейтілген отырысында қаралатын болады
7	Факультеттің Ғылыми Кеңесінде білім беру бағдарламасын қарау және бекіту	Мамыр 2025-2028 г.	Орман шарашылығы, жабайы табиғат және қоршаған орта факультетінің ғылыми кеңесі, жұмыс берушілер	Факультеттің Ғылыми Кеңесінде БББ қаралады және бекітіледі

7. БББ дамыту жоспарын іске асыру механизмі. 6B08401 «Аквакультура және су биоресурстары» БББ бойынша гранттар санын жоғарлату бойынша мақсатты жұмыс жүргізу. Білім алушылардың базалық шаруашылықтарға, жақын шет елдердің жоғары оқу орындарына сапарлары ұйымдастырылады. Дәріс және практикалық сабақтар өткізу үшін білім алушыларға жақын және алыс шет елдердің жетекші ғалымдары шақырылады. Практикалық сабақтар өткізілетін дуальды оқыту шарттарына қол қойылды (ЖШС «Балық шаруашылығы ғылыми-өндірістік орталығының» Солтүстік филиалы, «Ailand Astana» ЖШС).

«Түлектер жәрменкесін» ұйымдастыру кезінде Қазақстан Республикасының басқа өңірлерінен балық шаруашылығы саласындағы шаруашылық жүргізуші субъектілердің түрлі нысандарындағы жұмыс берушілер шақырылады.

8. БББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық тиімділігіне баға

БББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық әсері.

Білім беру бағдарламаларын енгізу нәтижесінде шаруашылықтарда кафедра ғалымдарының ғылыми эзірлемелері мен ұсынымдары енгізіледі, сондай-ақ "Дипломмен ауылға" мемлекеттік бағдарламасын іске асыру бойынша мақсатты жұмыс, яғни факультет түлектері арасында түсіндіру жұмыстары жүргізіледі.

9. БББ бойынша түлек моделі

БВ08401 «Аквакультура және су биоресурстары» БББ бойынша оқу нәтижесінде түлектің тиімді коммуникативтік және әлеуметтік дағдылары, оның ішінде қабілеті болуы тиіс:

- бірлескен жобаларда басқа мекемелердің ғалымдарымен жұмыс істеу және іс-шараларға қатысу (тұлғааралық құзыреттілік);

- командалық жұмыс дағдыларын көрсету, келіссөздер жүргізу кезінде құзыреттілікті көрсету және ұйымдастырушылық қабілеттерін көрсету (тұлғааралық құзыреттілік);

- әртүрлі мәдени контексте (тұлғааралық құзыреттілік) басқа ұйымдармен бірігу;

- жұмысты қол жетімді түрде ұсыну (тұлғааралық құзыреттілік);

- инновациялар мен өзгерістерді оң қабылдау (тұлғааралық құзыреттілік);

Білу және түсіну- омыртқасыздарды және балықтың бағалы түрлерін қолдан өсіру, өсіру және акклиматизациялау жөніндегі жұмыстар кешенін ұйымдастыру, жоспарлау және тікелей жүзеге асыру;

- табиғи биологиялық ресурстарды ұтымды пайдалануды қорғау және бақылау жөніндегі жұмыстар кешенін ұйымдастыру және жоспарлау, тікелей жүзеге асыру;

- балық шаруашылығы мен балық аулаудың негізгі объектілерінің биологиясы мен балық аулау ерекшеліктері, олардың экологиясы;

- аквакультураның қазіргі жағдайы және оның даму перспективалары;

- балық өсіру кәсіпорындарының гидротехникалық құрылыстары, оларды техникалық пайдалану, балық шаруашылығы құрылысының техникалық негіздемесі;

- ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті орындалатын жұмыстағы озық отандық және шетелдік тәжірибе, білім саласы;

Білу:

- алған білімдерін нақты ғылыми, практикалық, ақпараттық-ізвестіру, әдістемелік және тәрбиелік міндеттерді шешу үшін қолдану;

- табиғи құбылыстар мен процестерді зерттеудің заманауи әдістерін қолдану;

- балық түрлерінің популяцияларының практикалық маңыздылығын анықтау;

Практикалық дағдыларды игеру:

- далалық және зертханалық Ихтиологиялық және гидробиологиялық зерттеулер әдістемесін қолдану;

- балық қорын бағалау, су айдындарын бағалау әдістерін қолдану;

- балық шаруашылығын зерттеу әдістерін, оларды орындау ережелері мен шарттарын қолдану;

- гидробионттарды жасанды молайту және тауарлық өсіру.

Кафедра меңгерушісі

Г.А.Аубакирова